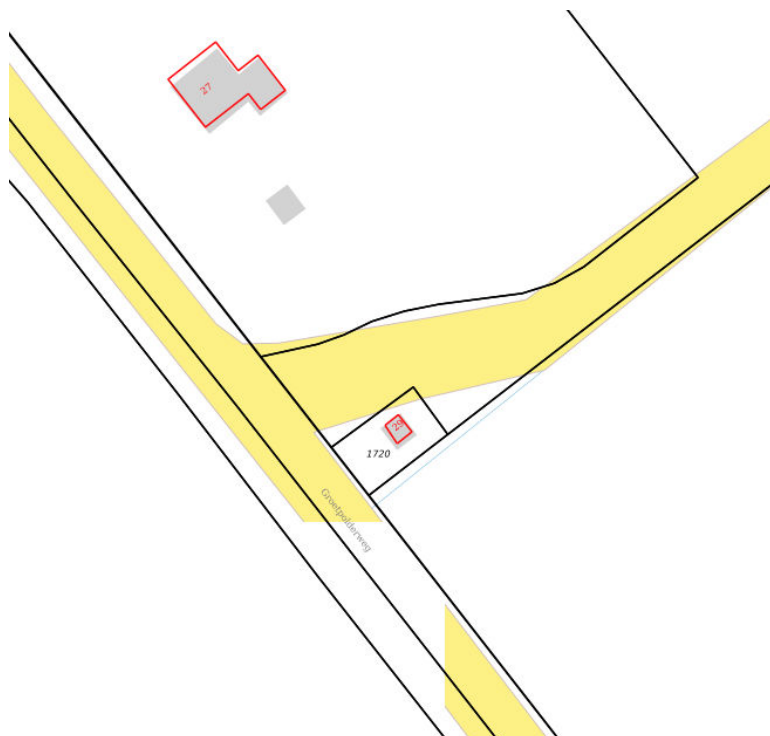

Provinciale Monumenten Noord-Holland

Provincie Noord-Holland

Gemeente:	Hollands Kroon	
Plaatselijke aanduiding:	Groetpolderweg 29	1732 NN Winkel
Kadastrale aanduiding:		
Kad. gemeente:	Niedorp	
Sectie:	A	Nummer: 1720
Datum foto's:	11 juli 2019	

Kadastrale kaart situatie (september 2019)

Inleiding

In 1931 in opdracht van het Provinciaal Elektriciteitsbedrijf van Noord-Holland (PEN) te Bloemendaal gebouwd TRANSFORMATORSTATION. Het transformatorstation staat in het open polderland van de Groetpolder aan de noordoostzijde van de Groetpolderweg. Dit type transformatorstation is tussen 1920 en circa 1935 veelvuldig door het PEN als standaardstation gebouwd. Het ontwerp is van J.B. van Loghem (1881 - 1940) in samenwerking met G. Hogervorst, die tussen 1914 en 1919 aan het ontwerp van standaard transformatorhuisjes hebben gewerkt. Dit transformatorstation is een van de kleinste typen dat ze ontwierpen. Van Loghem werkte tussen 1911 en 1919 voor KEM (de Kennemer Electriciteits Maatschappij) en de latere opvolger het PEN. Sinds 1918 was Hogervorst in dienst bij PEN. Om te voorkomen dat het landschap in die tijd door onzorgvuldig ontworpen huisjes zou worden ontsierd, besteedde de PEN zeer veel aandacht aan een zorgvuldig ontwerp en goede en sierende materialen. Op die wijze werd schoonheid aan het landschap toegevoegd door de bouw van elektriciteitsvoorzieningen.

Als tweede voorbeeld is een vrijwel identiek exemplaar aan de Biezenweg 1 in de gemeente Velsen provinciaal beschermd.

Omschrijving

Op vierkant grondplan staand **transformatorstation** uit 1931 bestaande uit één bouwlaag onder platte, aan alle zijden overkragend, zeer flauw hellend tentdak met centrale betonnen ontluchtingskap en een bitumineuze dakbedekking. Het dak is uitgevoerd in gewapend beton, waarvan de rand later werd voorzien van een houten lijst met mastiekkraal (in 1987 vervangen door aluminium daktrim).

Het horizontaal gelede muurwerk is tot circa tweederde van de hoogte opgetrokken in vlakke miskleurige staalblauwe Limburgsche klinkers, gemetseld in halfsteensverband. De bovenzijde van het muurwerk, een soort terugliggende fries, heeft aan alle zijden rode machinale plavuizen type Tiglia (0.16x0.16x0.03m) stroken met smalle voorliggende strepen van grijze plavuizen Tiglia (0.16x0.06x0.03m) en daaronder een mat zwart verglaasde raamdorpelsteen met daaronder een bakstenen rollaag.

De voorzijde (zuidwest) heeft als bijzonderheden dat zich hier een linksdraaiende en een rechtsdraaiende ijzeren deur (sinds 1994 aluminium) bevinden en dat het baksteenpenant tussen de deuren is gemetseld in halfsteensverband. De deuren lopen door tot aan de rollaag. Ter decoratie heeft het muurwerk de voor het PEN kenmerkende gekleurde gebakken tegels met voorstellingen van een kraaiende haan en een waakhond. Rechts in de voorgevel de tegel met de haan, in de rechter zijgevel de tegel met de hond. De tegels zijn door de bekende firma Porcelayne Fles uit Delft uitgevoerd in een speciale techniek, die cloisoné wordt genoemd.

Waardering

Het transformatorstation is van belang vanwege de volgende waarden:

Cultuurhistorische waarde

- als voorbeeld uit de geschiedenis van de elektriciteitsvoorziening op het platteland van Noord-Holland;

Architectuurhistorische waarde

- als gaaf bewaard voorbeeld van utiliteitsbouw volgens een standaardontwerp met hoge esthetische kwaliteit;

Situationele en ensemblewaarden

- vanwege de zichtbare ligging in het open landschap;

Gaafheid en herkenbaarheid

- vanwege de vrijwel gave hoofdvorm en detaillering.

Groetpolderweg 29, 1732 NN Winkel

Tot het hierboven genoemde monument behoort al hetgeen door bestemming of anderszins rechtens onroerend is.

De redengevende omschrijving is vastgesteld op 7 juli 2020 onder GS-nr. 1201530/1447809.

Literatuur:

J. Vredenberg, *Trotse kastelen en lichtende hallen. Architectuur van electriciteitsbedrijven in Nederland tot 1960*, Nijmegen 2003, p. 380, en p. 87-104

Zicht vanaf doorgaande weg op voorgevel

Tegel met voorstelling van haan

Achtergevel en linker zijgevel

Voorgevel

Deel van fries langs rand

Tegel met voorstelling van hond in rechter zijgevel

Situatie in open landschap